

Predlog kazalnikov preventivnega programa za otroke in mladostnike v Sloveniji

Ljubljana, september 2016

Verzija 1

»Ta dokument je nastal s finančno podporo Norveškega finančnega mehanizma. Za vsebino tega dokumenta je odgovoren izključno Nacionalni inštitut za javno zdravje in zanj v nobenem primeru ne velja, da odraža stališča Nosilca Programa Norveškega finančnega mehanizma.«

Ožja skupina za pripravo kazalnikov:

Sonja Tomšič, Petra Nadrag, Victoria Zakrajšek, Mojca Juričič, Polonca Truden Dobrin

Drugi sodelujoči:

Sonja Paulin, Barbara Mihevc Ponikvar, Lucija Gobov in člani skupine za predšolske otroke, Majda Troha in člani skupine za šolske otroke in mladino, Primož Kotnik in člani skupine za preprečevanje debelosti, Zalka Drglin in člani skupine za vzgojo za zdravje za bodoče starše, Vesna Pucelj in člani skupine za vzgojo za zdravje, člani skupine za kakovostno starševstvo za zdrav začetek.

Kazalo

1 Izhodišče	4
2 Kaj so kazalniki?	5
2.1 Vrste kazalnikov	6
3 Namen nabora kazalnikov preventivnega programa za otroke in mladostnike	6
4 Metodologija izbora kazalnikov programa	7
5 Nabor kazalnikov programa	8
5.1 Strukturni kazalniki programa	9
5.2 Kazalniki po razvojnih obdobjih	13
5.2.1 Obdobje novorojenčka	13
5.2.2 Predšolsko obdobje	16
5.2.3 Obdobje šolarja in mladostnika	22
5.2.4 Predporodno obdobje in zdravje matere	28
5.3 Kazalniki po organskih sistemih	30
5.3.1 Rast in fizični razvoj	30
5.3.2 Psihološki razvoj in duševno zdravje	30
5.3.3 Nevrološki razvoj	31
5.3.4 Razvoj govora	31
5.3.5 Spolni razvoj	31
5.3.6 Vid	32
5.3.6 Sluh	32
5.3.7 Sečila	32
5.3.8 Alergije	32
5.3.9 Krvni sistem	32
5.3.10 Srčno-žilni sistem	32
5.3.11 Skeletno-mišični sistem	32
5.3.12 Metabolne in endokrine motnje	33
5.3.13 Nalezljive bolezni	33
5.3.14 Druga stanja in obravnave	33
6 Predlog spremljanja kazalnikov preventivnega programa za otroke in mladostnike za informiranja ciljnih populacij	35

1 Izhodišče

V obdobju otroštva in mladostništva se gradijo in oblikujejo vedenjski vzorci in življenjski slog posameznika. Zgodnja leta življenja tako predstavljajo temelj za zdravje in razvoj posameznika, da ta doseže svoje polne potenciale in se kot kreativen, uspešen in funkcionalen odrasel vključuje in doprinaša k družbi. Prav zato je vlaganje v zdravje otrok eno temeljnih in najpomembnejših aktivnosti, ki jih mora družba kot celota prepoznati in udejanjati.

Otroci in mladostniki so zaradi fizioloških, psiholoških in socialnih značilnosti najbolj ranljivi del družbe, zato jim moramo s sistemskimi, družbenimi in individualnimi ukrepi zagotoviti varno, ustrezno in spodbudno okolje. Med njimi pa so nekatere skupine še posebej ranljive in potrebujejo še dodatno skrb, kot na primer otroci iz socialno-ekonomsko šibkejših družin, otroci, katerih starši imajo kronične bolezni, mladostniki, ki so izpadli iz šolskega sistema ipd. Prav takšne socialno-ekonomske neenakosti naj bi se skozi življenje še povečevale, zato je pomembno, da jih sistematično ugotovljamo in naslavljamo že od samega začetka življenja.

Preventivni pristop – pristop preprečevanja nastanka škode in promocije zdravega načina življenja – je pristop, ki je najbolj stroškovno učinkovit, žal pa so rezultati vidni šele na dolgi rok in zato za vse vpletene manj zanimivi. Le s poznavanjem aktualnega stanja na področju zdravja otrok in mladostnikov v Sloveniji ter vedenjskega sloga povezanega z zdravjem lahko naše kolektivne aktivnosti usmerimo v učinkovito prepoznavanje ter preventivno delovanje v zvezi z zdravjem povezanimi okoliščinami in stanji pri otrocih in mladostnikih. Zamujeno ukrepanje na področju preventivnega zdravstvenega varstva v otroštvu pripelje do hitrejše in / ali povečane obolevnosti v odrasli dobi, odkrivanja različnih bolezni v kasnejši fazi, ki zmanjšuje možnosti za popolno okrevanje in včasih tudi do prezgodnjih smrti. Kot posledica tega na družbeni ravni sledijo zmanjšana produktivnost, dolgotrajna nezmožnost za delo ter visoki stroški zdravljenja in nege, kar predstavlja velike zdravstvene in socialno-ekonomske posledice za bolnika in njegovo družino, za državo v celoti pa predstavlja pomembno ekonomsko breme.

Optimalne pogoje za zdrav razvoj otrok in mladine iz različnih okolij v Republiki Sloveniji omogoča sistem preventivnega zdravstvenega varstva, ki se trenutno izvaja na podlagi »Pravilnika za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni«. S tem pravilnikom se zagotavlja kakovostno preventivno zdravstveno varstvo na primarni ravni na več področjih: reproduktivno zdravstveno varstvo žensk, zdravstveno varstvo dojenčkov in otrok do dopolnjenega 6. leta starosti, zdravstveno varstvo šolskih otrok in mladine do dopolnjenega 19. leta starosti, zobozdravstveno varstvo otrok in mladine. Prednosti sedanje ureditve preventivnega programa so univerzalna dostopnost ter celovita in integrirana pediatrična služba za predšolske otroke na primarni ravni. V primeru tveganj za nastanek bolezni je pomembno, da so preventivni zdravstveni programi oblikovani tako, da se tveganja čim bolj zgodaj odkrijejo in se uvedejo potrebne intervencije za izboljšanje in povrnitev zdravja.

Da bodo otroci in mladostniki tudi v prihodnje deležni kakovostne oskrbe, smo v projektu Skupaj za zdravje na osnovi strokovnih smernic zasnovali nove pristope tako na področju preventivnega zdravstvenega varstva otrok in mladostnikov kot v okviru zdravstvene vzgoje za otroke, mladostnike, nosečnice in starše. V projektu je posebna pozornost namenjena ranljivim ciljnim skupinam, razvoju dobrih praks za zgodnje odkrivanje otrok in mladih z večjim tveganjem ter razvoju učinkovitega interdisciplinarnega in medsektorskega sodelovanja.

Le s sprotnim in kontinuiranim spremljanjem izvajanja preventivnega programa in ugotovitev, ki izhajajo iz preventivnega programa ter z njimi povezanih izidov zdravja lahko zagotavljamo učinkovito, ustrezno, primerno, sprejemljivo, dostopno in moderno zdravstveno varstvo otrok in mladostnikov. V ta namen smo v sklopu projekta Skupaj za zdravje pripravili tudi predlog niza nacionalnih kazalnikov preventivnega programa za otroke in mladostnike in metodologijo za spremljanje. Oboje je nastajalo ob upoštevanju nacionalnih in mednarodnih strateških usmeritev, strokovnih argumentov in v sodelovanju s številnimi različnimi strokovnjaki.

Trenutno stanje na področju spremljanja podatkov o izvajanju in izidih preventivnih sistematskih pregledov v Sloveniji je močno zastarelo in neučinkovito, saj je beleženje pisno in na lokalnem nivoju, medtem ko se za potrebe nacionalnega spremljanja zbirajo agregirani podatki enkrat letno. Tak način spremljanja podatkov ne omogoča ustreznega, učinkovitega, časovno primernega, kakovostnega in prijaznega spremljanja preventivnega programa. V dobi intenzivnega razmaha informacijskih tehnologij na vseh nivojih, ter v dobi relativne dostopnosti do informacijskih tehnologij, je potrebno čim prej vzpostaviti ustrezne pogoje v državi za elektronsko spremljanje izvajanja in izidov preventivnih programov, saj bomo le tako lahko zagotovili učinkovito spremljanje in vrednotenje programa. Ob trenutnih pogojih spremljanja podatkov o preventivnem programu za otroke in mladostnike, predlagan nabor kazalnikov ni izvedljiv.

2 Kaj so kazalniki?

Kazalniki so običajno zbirne mere, to pomeni, da skušajo na enostavnejši način prikazovati kompleksne tematike, tako da bi bile razumljive za odločevalce, druge deležnike in širšo javnost. Kazalniki služijo za spremljanje in informiranje o ključnih tematikah o zdravju posamezne prebivalstvene skupine, v našem primeru o zdravju otrok in mladostnikov, za spremljanje o napredku proti družbeno zastavljenim ciljem in načrtovanju prihodnjega razvoja na primer: za določanje prioritet, za razvoj in usmerjanje virov, prepoznavanje dobrih praks ipd. Pomembno vlogo imajo tudi za informiranje politike in ključnih odločevalcev, saj s tem spodbujajo vključevanje partnerjev k samoiniciativnim ali sodelujočim aktivnostim.

Kazalniki se nanašajo na širše družbeno pomembne tematike in temeljijo na vnaprej določenemu naboru opazovanih in merljivih dejstev. Vnaprej določena metodologija priprave in spremljanja kazalnikov, kako, kdaj in kdo jih pripravlja ter kakšni so osnovni vhodni podatki, povečuje njihovo kakovost, zanesljivost in zaupanje vanje. S kazalniki običajno ocenjujemo relativen položaj opazovane

tematike, omogočajo pa nam tudi spremljanje skozi časovna obdobja, kjer lahko opazujemo pozitivne ali negativne odklone.

2.1 Vrste kazalnikov

Kazalnike lahko klasificiramo na različne načine in delimo na veliko kombinacij. Kazalnike v tem dokumentu bomo razdelili v tri kategorije, ki se najpogosteje uporabljajo za spremljanje in merjenje učinkovitosti, in sicer: – strukturni kazalniki (input), – procesni kazalniki (process), – kazalniki učinka (output) in izida (outcome). **Določitev ustreznih ravni kazalnikov pomaga zagotoviti, da so pričakovanja glede spremljanja realna in zastavljeni cilji spremljanja niso previsoki.**

1. **Strukturni kazalniki (input)** prikazujejo vire tako človeške, materialne in finančne, potrebne za uspešno izvajanje določenega programa ali dejavnosti.

2. **Procesni kazalniki (process)** kažejo na to, ali so bile planirane aktivnosti izvedene, v kakšni meri in kakšen je bil njihov doseg. V okviru zdravstvenega varstva pogosto merijo skladnost ali pravočasnost izvedene aktivnosti in v nekaterih primerih ustreznost s priporočeno prakso. Ti kazalniki običajno spremljajo tudi kakovost storitve.

3. **Kazalniki učinka (output)** odražajo tako količino kot kakovost konkretnih izvedenih aktivnosti ali njihovo učinkovitost. **Kazalniki izida (outcome)** pa prikazujejo širše rezultate, dosežene z zagotavljanjem vseh v programu določenih storitev. Pogosto se ločijo na kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne kazalnike izida in učinka, saj je pogosto namen programa določena sprememba, ki se bo v populaciji izrazila šele preko daljšega časovnega obdobja. Te kazalnike lahko merimo na različnih ravneh - celotnega prebivalstva, konkretnega zavoda, programa in / ali dejavnosti. Kazalniki na ravni prebivalstva prikazujejo spremembe v stanju družbe ali skupnosti.

Spremembe kazalnikov izida na ravni prebivalstva so pogosto dolgoročni rezultati prizadevanj številnih različnih programov, zavodov, strokovnjakov in medsektorskega sodelovanja, še posebej pri tako kompleksni tematiki, kot je to zdravje prebivalstva. Kazalniki programa so pogosto ožje opredeljeni. **Kazalniki programa morajo biti vedno v skladu z zastavljenim namenom in cilji programa.**

Dobre kazalnike odlikuje specifičnost, merljivost, izvedljivost, pomembnost in časovna primerljivost, h čemur moramo z vsakim naborom kazalnikov čim bolj stremeti.

3 Namen nabora kazalnikov preventivnega programa za otroke in mladostnike

Nabor kazalnikov preventivnega programa za otroke in mladostnike naj bi omogočal celovit in hiter pregled nad izvajanjem preventivnega programa za otroke in mladostnike, hkrati pa naj bi odseval ugotovitve o zdravju in zdravstvenem stanju otrok ob preventivnih pregledih in s tem posredno kazal

na učinkovitost programa. Nabor kazalnikov naj bi služil kot učinkovito orodje za odločevalce za sprotno spremljanje, usmerjanje, načrtovanje, prilagajanje in spreminjanje preventivnega programa za otroke in mladostnike. Za preostalo strokovno in splošno javnost pa naj bi služil tudi za spremljanje in informiranje o zdravju otrok in mladostnikov v državi.

4 Metodologija izbora kazalnikov programa

Nabor kazalnikov smo pripravili tako, da smo skušali:

- Vključiti vse ključne dejavnike tveganja, ki vplivajo na zdravje otrok in mladostnikov;
- Vključiti zdravstvena stanja in težave, ki jih na preventivnih pregledih odkrivamo;
- Vključiti vse starostne skupine, geografske in socialno-demografske skupine otrok in mladostnikov;
- Vključiti spremljanje ključnih strukturnih značilnosti programa, ki omogočajo kakovostno izvajanje preventivnega programa;
- Predvideti redno spremljanje ključnih kazalnikov preventivnega programa;
- Vključiti vse mednarodno pomembne in primerljive kazalnike z upoštevanjem izhodiščnih dokumentov.

Pri tem smo uporabili naslednje metode dela: pregled literature za pregled dosedanjih naborov kazalnikov in pregled pomembnejših nacionalnih in mednarodnih strateških dokumentov, izvedba ankete med strokovnjaki vključenimi v projekt Skupaj za zdravje. Kot izhodišče smo uporabili dosedanje pravne akte, ki opredeljujejo izvajanje preventivnih programov v Sloveniji ter dopolnitve pripravljene s strani različnih strokovnih skupin v sklopu projekta. Nenazadnje, smo za oblikovanje končnega nabora kazalnikov individualna in skupinska srečanja s strokovnjaki.

Zaradi boljše preglednosti in učinkovitejšega spremljanja ter obvladljivosti, smo predlagan nabor kazalnikov razvrstili na osnovne kazalnike (Os.) in dodatne (Dod.) kazalnike, kar je razvidno iz preglednice v nadaljevanju dokumenta. V ločeni preglednici prikazujemo tudi različno pogostost, ki jo predlagamo za spremljanje kazalnikov, kar je pogojeno tudi z načinom zbiranja teh podatkov – stalno sprotno zbiranje v sistemu podatkovnih zbirk; – občasno spremljanje z anketami, fokusnimi skupinami ali poglobljenimi intervjuji.

Predlagani kazalniki v tem dokumentu so izhodiščni kazalniki preventivnega programa, ustreznost katerih bomo sproti spremljali in jih po potrebi dopolnjevali oziroma spreminjali.

Nabor kazalnikov ne vključuje kazalnikov s področja zobozdravstva otrok in mladostnikov in preventivnega programa za študente, saj omenjeni področji nista bili del projekta Skupaj za zdravje.

5 Nabor kazalnikov programa

Predlagani kazalniki za spremljanje programa so razporejeni glede na splošne in specifične cilje, ki jih preventivni program za otroke in mladostnike zasleduje in so opredeljeni že v sedaj veljavnem pravilniku o izvajanju preventivnega programa.

Strukturni kazalniki so prikazani za celotni preventivni program otrok in mladostnikov, saj jih ni možno v celoti ločeno prikazovati glede na starostna obdobja ali organski sistem, saj prikazujejo osnovne kapacitete, ki jih je potrebno zagotavljati za celovito in kakovostno izvajanje programa. Strukturni kazalniki so prikazani na začetku nabora kazalnikov.

Procesni kazalniki in kazalniki izida oziroma učinka pa so za boljšo preglednost in lažjo interpretacijo ob sprotne spremljanju v nadaljevanju razvrščeni na dva načina, in sicer:

- po starostnih obdobjih ter
- po organskih sistemih.

Kazalniki so razvrščeni tudi v kategorije osnovni, dodatni in razvojni. Kategorija osnovni predvideva letno spremljanje kazalnika, kategorija dodatni omogoča nekoliko bolj podrobno spremljanje posameznega področja, vendar se ne bo pojavljala v letnih poročilih. Kategorija razvojni pa pomeni, da kazalnik še ni v celoti opredeljen – potrebno se je še dogovoriti glede kriterijev ali orodji za spremljanje ali kategorij in podobno. Kazalniki v kategoriji osnovni imajo v tem dokumentu tudi podrobnejše opredelitve števca in imenovalca. Pred implementacijo bo pripravljen še podrobnejši metodološki dokument.

5.1 Strukturni kazalniki programa

Splošni cilj

Zagotavljanje pravic in kakovostno preventivno zdravstveno varstvo za otroke in mladostnike

Specifični cilj 1:

Ustrezna mreža neonatalnih oddelkov ali pediatričnih oddelkov porodnišnic

Kazalniki	Kategorija kazalnika
Preskrbljenost s pediatri v porodnišnicah Število neonatologov/pediatrov na 1000 novorojenčkov <i>Števec: Število neonatologov/pediatrov v porodnišnicah</i> <i>Imenovalec: Število novorojenčkov</i>	Osnovni
Preskrbljenost z babicami v porodnišnicah Število dipl. babic na 1000 porodov <i>Števec: Število dipl. babic v porodnišnicah</i> <i>Imenovalec: Število porodov</i>	Osnovni
Dodatna usposobljenost zdravstvenega osebja za svetovanje glede dojenja Število zdravstvenih delavcev z dodatnim znanjem za svetovanje glede dojenja (z veljavno licenco IBCLC) na 1000 novorojenčkov	Dodatni
Novorojencem prijazne porodnišnice Delež Novorojencem prijaznih porodnišnic	Dodatni
Komunikacija med porodnišnico in patronažno službo Delež porodnišnic z aktivnim obveščanjem patronažnih služb o odpustu otročnice <i>Števec: Število porodnišnic z aktivnim obveščanjem patronažnih služb o odpustu otročnice</i> <i>Imenovalec: Število vseh porodnišnic</i>	Osnovni

Specifični cilj 2:

Ustrezna mreža predšolskih in šolskih dispanzerjev oziroma bivalentnih dispanzerjev za predšolske ter šolske otroke in mladino

Kazalniki	Kategorija kazalnika
Mreža pediatričnih timov Število pediatričnih timov na 10.000 otrok (0-19 let) <i>Števec: Število pediatričnih timov (financiranih s strani ZZS)</i> <i>Imenovalec: Število vseh otrok (0-19 let)</i>	Osnovni
Mreža pediatrov Število pediatrov (preračunano na 1FTE) na 10.000 otrok (0-19 let)	Dodatni
Obremenjenost pediatričnih timov Število glavarinskih količnikov na pediatrični/šolski tim <i>Števec: Število glavarinskih količnikov</i> <i>Imenovalec: Število pediatričnih/šolskih timov</i>	Osnovni

Opredeljenost otrok pri pediatrih Delež opredeljenih otrok in mladostnikov (0-19 let) pri pediatričnih/šolskih timih <i>Števec: Število opredeljenih otrok in mladostnikov (0-19 let) pri pediatričnih/šolskih timih</i> <i>Imenovalec: Število vseh otrok in mladostnikov (0-19 let)</i>	Osnovni
Mreža kompleksnih preventivnih timov Število popolnih pediatričnih/šolskih timov za preventivo na 1000 otrok (0-19 let)	Razvojni
Komunikacija med patronažno službo in izbranim pediatrom Delež patronažnih služb s poročanjem pediatru ob prvem preventivnem pregledu	Dodatni
Imenovani zdravniki vrtca in šole Delež vrtcev in šol, ki imajo določenega imenovanega zdravnika vrtca in šole	Dodatni
Dodatna usposobljenost za opravljanje Denverjevega presejalnega testa Delež zdravnikov in DMS v predšolskih pediatričnih dispanzerjih z veljavno licenco za izvajanje presejanja z Denverjevim testom	Dodatni
Mreža razvojnih pediatričnih timov Število razvojnih pediatričnih timov (1 FTE) na 10.000 otrok (0-19 let) <i>Števec: Število razvojnih pediatričnih timov (1 FTE)</i> <i>Imenovalec: Število vseh otrok (0-19 let)</i>	Osnovni
Mreža kompleksnih razvojnih pediatričnih timov Število popolnih razvojnih pediatričnih timov na 10.000 otrok (0-19 let)	Dodatni
Mreža psihologov za otroke in mladostnike Število psihologov (FTE za otroke) na 10.000 otrok (0-19 let) <i>Števec: Število psihologov (FTE za otroke)</i> <i>Imenovalec: Število vseh otrok (0-19 let)</i>	Osnovni
Mreža kliničnih psihologov za otroke in mladostnike Število kliničnih psihologov (FTE za otroke) na 10.000 otrok (0-19 let) <i>Števec: Število kliničnih psihologov (FTE za otroke)</i> <i>Imenovalec: Število vseh otrok (0-19 let)</i>	Osnovni
Mreža logopedov Število logopedov (FTE za otroke) na 10.000 otrok (0-19 let) <i>Števec: Število logopedov (FTE za otroke)</i> <i>Imenovalec: Število vseh otrok (0-19 let)</i>	Osnovni
Mreža kompleksnih timov za obravnavo debelosti na primarni ravni Število sestavljenih timov za obravnavo debelosti na primarni ravni na 1000 otrok (3-19 let)	Razvojni
Mreža kompleksnih timov za obravnavo debelosti na sekundarni ravni Število sestavljenih timov za obravnavo debelosti na sekundarni ravni na 1000 otrok (3-19 let)	Razvojni
Mreža kompleksnih timov za obravnavo debelosti na terciarni ravni Število sestavljenih timov za obravnavo debelosti na terciarni ravni na 1000 otrok	Razvojni

Specifični cilj 3:

Ustrezna mreža za obravnavo otrok in mladostnikov v patronažni službi

Kazalniki	Kategorija kazalnika
<p>Dodatna usposobljenost patronažnih medicinskih sester za preventivni program za otroke in mladostnike</p> <p>Delež dipl. med. sester v patronaži ali babic v patronaži z dodatnimi znanji o preventivnem programu za novorojenčka, dojenčka in otročnico, pridobljeno na posebnih izobraževanjih</p>	Razvojni
<p>Dodatna usposobljenost patronažnih medicinskih sester za svetovanje glede dojenja</p> <p>Delež patronažnih medicinskih sester veljavna licenca IBCLC svetovalk na 1000 porodov</p>	Dodatni

Specifični cilj 4:

Ustrezna mreža zdravstveno vzgojnih timov za otroke in mladostnike

Kazalniki	Kategorija kazalnika
<p>Mreža izvajalk vzgoje za zdravje za otroke in mladostnike</p> <p>Število dipl. medicinskih sester z dodatnimi znanji za vzgojo za zdravje otrok in mladostnikov na 1000 otrok v starosti 1-19 let</p>	Razvojni
<p>Mreža izvajalk vzgoje za zdravje v vrtcih</p> <p>Število FTE za vzgojo za zdravje v vrtcih na 1000 otrok (1-5 let)</p>	Dodatni
<p>Mreža izvajalk vzgoje za zdravje v OŠ</p> <p>Število FTE za vzgojo za zdravje v osnovnih šolah na 1000 otrok (6-14 let)</p> <p>Števec: Število FTE za vzgojo za zdravje v osnovnih šolah</p> <p>Imenovalec: Število vseh otrok (6-14 let)</p>	Osnovni
<p>Mreža izvajalk vzgoje za zdravje v SŠ</p> <p>Število FTE za vzgojo za zdravje v srednjih šolah na 1000 srednješolcev (15-19 let)</p>	Dodatni

Specifični cilj 5:

Ustrezna mreža ginekoloških timov na primarni (lahko tudi na sekundarni) ravni

Kazalniki	Kategorija kazalnika
<p>Mladostnikom prijazna ginekološka služba</p> <p>Delež ginekoloških timov v javni mreži z ambulanto za mladostnike</p> <p>Števec: Število ginekoloških timov z ambulanto za mladostnike (vsaj s posebej določenimi urami ambulante)</p> <p>Imenovalec: Število mladostnic (15-19 let)</p>	Osnovni
<p>Priprave na porod in starševstvo – zgodnja nosečnost</p> <p>Delež ZD, ki izvajajo začetni del Priprav na porod in starševstvo</p>	Dodatni
<p>Priprave na porod in starševstvo – nadaljevanje nosečnosti</p> <p>Delež ZD, ki izvajajo nadaljevalni del Priprav na porod in starševstvo</p> <p>Števec: Število ZD, ki izvajajo nadaljevalni del Priprav na porod in starševstvo</p> <p>Imenovalec: Število vseh ZD</p>	Osnovni

Specifični cilj 6:

Vzpostavljeno učinkovito upravljanje preventivnega programa

<i>Kazalniki</i>	<i>Kategorija kazalnika</i>
Upravljanje programa I. Veljaven dokument o upravljanju programa	Dodatni
Upravljanje programa II. Vzpostavljene predpisane strukture za upravljanje programa	Osnovni
Smernice za vzgojo za zdravje Veljavne in posodobljene usmeritve za vzgojo za zdravje za otroke in mladostnike na nacionalni ravni	Osnovni
Izobraževanje izvajalcev Izveden letni plan rednih izobraževanj in usposabljanj za posamezne profile zdravstvenih delavcev za izvajanje preventivnega programa za otroke in mladostnike	Osnovni

Specifični cilj 7:

Vzpostavljeno spremljanje in evalvacija preventivnega programa

<i>Kazalniki</i>	<i>Kategorija kazalnika</i>
Informacijska podpora Vzpostavljen informacijski sistem za spremljanje rezultatov preventivnega programa	Osnovni
Spremljanje programa I. Redna letna poročila o preventivnem programu	Osnovni
Spremljanje programa II. Obdobjna poročila o preventivnem programu	Dodatni

5.2 Kazalniki po razvojnih obdobjih

5.2.1 Obdobje novorojenčka

Splošni cilj

Zgodnje prepoznavanje dejavnikov tveganja bolezni v neonatalnem obdobju in s tem zmanjševanje obolevnosti, umrljivosti in invalidnosti otrok in kasneje odraslih.

Specifični cilj 1:

Preventivni pregled novorojenčka za ugotavljanje splošnega stanja, gestacijske starosti in primernosti telesnih mer, odkrivanja prirojenih nepravilnosti, porodniških poškodb in znakov bolezni, orientacijski nevrološki pregled, ocenjevanje sušenja popkovine, ocenjevanje zlatenice in uspešnosti dojenja.

Procesni kazalniki	Kategorija kazalnika
Rojstva v porodnišnicah Delež otrok rojenih v porodnišnicah	Dodatni
Trajanje hospitalizacije po porodu Delež novorojenčkov z odpustom iz porodnišnice prej kot v 48 urah po porodu Števec: Število novorojenčkov z odpustom iz porodnišnice prej kot v 48 urah po porodu Imenovalec: Število vseh novorojenčkov z odpustom iz porodnišnice	Osnovni
Izbira pediatra Delež novorojenčkov z izbranim pediatrom ob odpustu iz porodnišnice	Razvojni
Kazalniki izida/učinka	Kategorija kazalnika
Prezgodnji porod Delež prezgodaj rojenih otrok (pred 32., 34. in 37. tednom) Števec: Število prezgodaj rojenih otrok (pred 32., 34., 37. tednom) Imenovalec: Število rojstev v opazovanem obdobju	Osnovni
Otroci lahki za gestacijsko starost Delež lahkih otrok za gestacijsko starost Števec: Število lahkih otrok za gestacijsko starost Imenovalec: Število rojstev v opazovanem obdobju	Osnovni
Zdravstveno bolj ogroženi novorojenčki – bolnišnično zdravljenje Delež novorojenčkov s trajanjem zdravljenja v bolnišnici več kot 7 dni v obdobju do 28 dni starosti Števec: Število novorojenčkov s trajanjem zdravljenja v bolnišnici več kot 7 dni v obdobju do 28 dni starosti Imenovalec: Število živorojenih otrok v opazovanem obdobju	Osnovni
Zdravstveno bolj ogroženi novorojenčki - APGAR Delež novorojenčkov z APGAR < 5/7 Števec: Število novorojenčkov z APGAR <5/7 Imenovalec: Število živorojenih otrok v opazovanem obdobju	Osnovni

Zdravstveno bolj ogroženi novorojenčki - bilirubin Delež novorojenčkov, ki so imeli bilirubin >300 mikromolov/l <i>Števec: Število novorojenčkov, ki so imeli bilirubin v porodnišnici >300 mikromolov/l</i> <i>Imenovalec: Število živorojenih otrok v opazovanem obdobju</i>	Osnovni
Novorojenčki s težjimi srčnimi okvarami Delež novorojenčkov z znižano saturacijo pred odpustom iz porodnišnice <i>Števec: Število novorojenčkov z znižano saturacijo pred odpustom iz porodnišnice</i> <i>Imenovalec: Število živorojenih otrok v opazovanem obdobju</i>	Osnovni
Kongenitalna katarakta Delež otrok v 4. tednu starosti s kongenitalno katarakto	Dodatni
Prirojene anomalije Delež otrok z ugotovljeno prirojeno anomalijo v obdobju do 28 dni starosti	Razvojni
Cerebralna paraliza Delež otrok (v starosti 12 mesecev) s cerebralno paralizo <i>Števec: Število otrok (v starosti 12 mesecev) s cerebralno paralizo</i> <i>Imenovalec: Število otrok starih 1 leto</i>	Osnovni
Dojenje ob odpustu Delež novorojenčkov, ki so dojeni ob odpustu iz porodnišnice <i>Števec: Število novorojenčkov, ki so dojeni o odpustu iz porodnišnice</i> <i>Imenovalec: Število živorojenih otrok v opazovanem obdobju</i>	Osnovni

Specifični cilj 2:

Presejalni pregledi za zgodnje odkrivanje fenilketonurije in kongenitalne hipotireoze, motenj sluha in razvojnih nepravilnosti kolkov.

<i>Procesni kazalniki</i>	<i>Kategorija kazalnika</i>
Presejanje na metabolne motnje Delež novorojenčkov z opravljenim odvzemom krvi za preiskave <i>Števec: Število novorojenčkov z opravljenim odvzemom krvi za preiskave v porodnišnici</i> <i>Imenovalec: Število živorojenih otrok v opazovanem obdobju</i>	Osnovni
Presejanje na motnje sluha - novorojenček Delež novorojenčkov z opravljenim univerzalnim presejalnim testiranjem na naglušnost v prvem tednu po rojstvu	Dodatni
Presejanje na nepravilnosti kolkov v porodnišnici Delež novorojenčkov z opravljenim UZ kolkov v porodnišnici <i>Števec: Število novorojenčkov z opravljenim UZ kolkov v porodnišnici</i> <i>Imenovalec: Število živorojenih otrok v opazovanem obdobju</i>	Osnovni
<i>Kazalniki izida/učinka</i>	<i>Kategorija kazalnika</i>
Motnje sluha - novorojenček Delež novorojenčkov z ugotovljeno motnjo sluha <i>Števec: Število novorojenčkov z ugotovljeno motnjo sluha</i> <i>Imenovalec: Število živorojenih otrok v opazovanem obdobju</i>	Osnovni
Hipotireoza pri novorojenčkih Delež novorojenčkov z ugotovljeno hipotireozo	Dodatni
Fenilketonurija pri novorojenčkih Delež novorojenčkov z ugotovljeno fenilketonurijo	Dodatni

Specifični cilj 3:

Preventivni ukrepi za preprečevanje hemoragične bolezni, neonatalne (gonoroične) oftalmije, določenih nalezljivih bolezni.

<i>Procesni kazalniki</i>	<i>Kategorija kazalnika</i>
Preventiva hemoragične bolezni Delež otrok z apliciranim vitaminom K 1 dan po rojstvu	Dodatni
Preventiva neonatalne oftalmije Delež otrok z apliciranimi antibiotičnimi kapljicami / mazilom pred odpustom iz porodnišnice	Dodatni
Precepljenost za tuberkulozo Delež otrok, ki so cepljeni proti tuberkulozi	Dodatni

Specifični cilj 4:

Zdravstveno-vzgojno delo s poudarkom na vzpostavitvi, spodbujanju in vzdrževanju izključnega dojenja, pravilni prehrani, negi, varnosti novorojenčka in zdravem življenju.

<i>Procesni kazalniki</i>	<i>Kategorija kazalnika</i>
Težave pri dojenju Število otročnic na 1000 porodov, ki so potrebovale dodaten posvet v ambulanti za posvetovanje glede dojenja (stopnjevana intervencija)	Razvojni
<i>Kazalniki izida/učinka</i>	<i>Kategorija kazalnika</i>
Dojenje ob 1. mesecu Delež izključno dojenih otrok ob 1. mesecu starosti	Dodatni

Specifični cilj 5:

Preventivne in zdravstveno vzgojne aktivnosti za varovanje zdravja in zdrav psihofizični razvoj novorojenčka ter družine v patronažni dejavnosti

<i>Procesni kazalniki</i>	<i>Kategorija kazalnika</i>
Patronažno varstvo novorojenčka I Delež obiskanih novorojenčkov s strani patronažne službe 24 ur po odpustu iz porodnišnice Števec: Število obiskanih novorojenčkov s strani patronažne službe 24 ur po odpustu iz porodnišnice Imenovallec: Število živorojenih otrok v opazovanem obdobju	Osnovni
Patronažno varstvo novorojenčka II Delež novorojenčkov s štirimi obiski s strani patronažne službe v prvem mesecu	Dodatni

5.2.2 Predšolsko obdobje

Splošni cilj

Poznavanje zdravstvenega stanja otrok (posameznika in skupin), aktiven zdravstveni nadzor, odkrivanje zdravstvene problematike in svetovanje staršem oziroma skrbnikom in otrokom – dojenčki in predšolski otroci (1 mesec – 5 let)

Specifični cilj 1:

Preventivni pregled za ugotavljanje telesnega in duševnega razvoja in zdravja, težav otroka v osebnotnem in psihomotornem razvoju in jezikovih ter komunikacijskih motenj

Procesni kazalniki	Kategorija kazalnika
Pregledanost dojenčkov Delež otrok v starosti 12 mesecev z opravljenimi preventivni pregledi po programu <i>Števec: Število otrok v starosti 12 mesecev z opravljenimi preventivnimi pregledi po programu</i> <i>Imenovalec: Število otrok v starosti 12 mesecev v opazovanem obdobju</i>	Osnovni
Pregledanost predšolskih otrok Delež otrok v starosti 4,5 let z opravljenimi preventivnimi pregledi po programu <i>Števec: Število otrok v starosti 4,5 let z opravljenimi preventivnimi pregledi po programu</i> <i>Imenovalec: Število vseh otrok v starosti 4,5 let</i>	Osnovni
Preventivni pregled pri psihologu Delež otrok z opravljenim presejalnim pregledom pri psihologu v starosti 3 let <i>Števec: Število otrok z opravljenim presejalnim pregledom pri psihologu v starosti 3 let</i> <i>Imenovalec: Število vseh otrok v starosti 3 let</i>	Osnovni
Preventivni pregled pri logopedu Delež otrok z opravljenim presejalnim pregledom pri logopedu v starosti 4 let <i>Števec: Število otrok z opravljenim presejalnim pregledom pri logopedu v starosti 4 let</i> <i>Imenovalec: Število vseh otrok v starosti 4 let</i>	Osnovni
Presejanje na nepravilnosti kolkov Delež dojenčkov z opravljenim UZ kolka do 8 tednov (poročanje na pregledu pri 3. mesecih) <i>Števec: Število otrok z opravljenim UZ kolkov v starosti do 8 tednov</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v starosti 3 mesece</i>	Osnovni
Presejanje za komunikacijo in simbolno vedenje Delež opravljenih CSBS DP	Dodatni
Presejanje za tveganje avtizma Delež opravljenih M-Chat R/F	Dodatni

Kazalniki izida/učinka	Kategorija kazalnika
Dojenje ob 3. mesecu Delež izključno dojenih otrok ob 3. mesecu starosti	Dodatni
Dojenje ob 4. mesecu Delež izključno dojenih otrok ob 4. mesecu starosti <i>Števec: Število otrok v 4. mesecu starosti, ki so izključno dojeni</i> <i>Imenovalec: Število vseh otrok v starosti 4 mesecev</i>	Osnovni
Nočno dojenje Delež nočnega dojenja pri 9. mesecih	Dodatni
Trajanje dojenja Povprečno trajanje dojenja (poročanje na pregledu pri 3. letih) <i>Števec: Trajanje dojenja v mesecih</i> <i>Imenovalec: Število otrok v starosti 3 let</i>	Osnovni
Rast v predšolskem obdobju Delež otrok v starosti 4,5 let, ki odstopajo od rastle krivulje <i>Števec: Število otrok v starosti 4,5 let, ki odstopajo od rastle krivulje (pod 3. percentilo za starost in spol ali preskok od primarno začrtane krivulje)</i> <i>Imenovalec: Število preventivno pregledanih otrok v starosti 4,5 let</i>	Osnovni
Prekomerna prehranjenost v predšolskem obdobju Delež otrok, ki ob pregledu v starosti 4,5 let sodijo v kategorijo prekomerno hranjeni in debeli <i>Števec: Število otrok, ki ob pregledu v starosti 4,5 let sodijo v kategorijo prekomerno hranjeni in debeli (ITM > 85. percentila in >95. percentila)</i> <i>Imenovalec: Število preventivno pregledanih otrok v starosti 4,5 let</i>	Osnovni
Podhranjenost v predšolskem obdobju Delež otrok, ki ob pregledu v starosti 4,5 let sodijo v kategorijo podhranjeni <i>Števec: Število otrok, ki ob pregledu v starosti 4,5 let sodijo v kategorijo podhranjeni (ITM <5. percentila)</i> <i>Imenovalec: Število preventivno pregledanih otrok v starosti 4,5 let</i>	Osnovni
Prehranjevalne navade v predšolskem obdobju Delež otrok ob pregledu pred vstopom v šolo z ustreznimi prehranjevalnimi navadami - vprašalnik <i>Števec: Število otrok pred vstopom v šolo z ustreznimi prehranjevalnimi navadami</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok pred vstopom v šolo</i>	Osnovni
Krvni tlak v predšolskem obdobju Delež otrok v starosti 3 let in pred vstopom v šolo z ugotovljenim povišanim krvnim tlakom (> 90. percentila)	Dodatni
Holesterol v predšolskem obdobju Delež otrok pred vstopom v šolo z ugotovljenim povišanim holesterolom <i>Števec: Število otrok pred vstopom v šolo z ugotovljenim povišanim holesterolom</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok pred vstopom v šolo</i>	Osnovni
Anemija pri dojenčkih Delež dojenčkov v starosti 12 mesecev z znižanimi vrednostmi hemoglobina <i>Števec: Število otrok v starosti 12 mesecev z znižanimi vrednostmi hemoglobina</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v starosti 12 mesecev</i>	Osnovni

Spremljanje razvoja v predšolskem obdobju Delež otrok v starosti 12 mesecev in 4,5 let z normalnim / vprašljivim / neizvedljivim presejalnim testom Denver II Slovenija <i>Števec: Število otrok v starosti 12 mesecev in 4,5 let z normalnim / vprašljivim / neizvedljivim presejalnim testom Denver II Slovenija</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v starosti 12 mesecev in 4,5 let</i>	Osnovni
Motnje sečil Delež otrok v starosti 6 mesecev z izvidom urina, ki odstopa od normale ob ponovitvi preiskave <i>Števec: Število otrok v starosti 6 mesecev z izvidom urina, ki odstopa od normale ob ponovitvi preiskave</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v starosti 6 mesecev</i>	Osnovni
Alergije dojenčkov Delež otrok pri 12. mesecih z znaki atopijskega dermatitisa <i>Števec: Število otrok pri 12. mesecih z znaki atopijskega dermatitisa</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v starosti 12. mesecev</i>	Osnovni
Alergije predšolskih otrok Delež otrok z alergijami na koži ali dihalih pred vstopom v šolo <i>Števec: Število otrok z alergijami na koži ali dihalih pred vstopom v šolo</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok pred vstopom v šolo</i>	Osnovni
Razvojne nepravilnosti kolkov Delež dojenčkov, ki so imeli izvid UZ kolkov več kot 2A (poročanje na pregledu pri 3. mesecih)	Dodatni
Skeletne nepravilnosti v predšolskem obdobju Delež otrok s pozitivnim Adamsovim testom predklona pred vstopom v šolo	Dodatni
Okvare sluha v predšolskem obdobju Delež otrok pred vstopom v šolo z ugotovljeno okvaro sluha <i>Števec: Število otrok pred vstopom v šolo z ugotovljeno okvaro sluha</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok pred vstopom v šolo</i>	Osnovni
Škiljenje Delež otrok pri starosti 3 let z ugotovljenim strabizmom <i>Števec: Število otrok pri starosti 3 let z ugotovljenim strabizmom</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v starosti 3 let</i>	Osnovni
Motnje vida v predšolskem obdobju Delež otrok z motnjami v ostrini vida pri 4,5 letih <i>Števec: Število otrok z motnjami vida pri 4,5 letih</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v starosti 4,5 let</i>	Osnovni
Psihološke težave Delež otrok, ki so potrebovali nadaljnjo obravnavo po presejalnem pregledu pri psihologu	Dodatni
Logopedске težave Delež otrok, ki so potrebovali nadaljnjo obravnavo po presejalnem pregledu pri logopedu	Dodatni
Psihosocialne težave v predšolskem obdobju Delež otrok pred vstopom v šolo s tveganjem za razvoj psihosocialne motnje (vprašalnik SDQ)	Razvojni

Komuniciranje in simbolno vedenje	Osnovni
Delež otrok v starosti 12 in 18 mesecev s pozitivnim rezultatom vprašalnika lestvice komuniciranja in simbolnega vedenja	
<i>Števec: Število otrok v starosti 12 in 18 mesecev s pozitivnim rezultatom vprašalnika lestvice komuniciranja in simbolnega vedenja</i>	
<i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v starosti 12 in 18 mesecev</i>	
Tveganje avtizma	Osnovni
Delež otrok v starosti 18 mesecev s pozitivnim rezultatom presejanja na povečano tveganje avtizma (M-CHAT R/F)	
<i>Števec: Število otrok v starosti 18 mesecev s pozitivnim rezultatom presejanja na povečano tveganje avtizma</i>	
<i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v starosti 18 mesecev</i>	
Razvojne nepravilnosti spolnih organov pri fantih	Dodatni
Delež fantkov v starosti 6 mesecev z retiniranimi testisti (eden ali oba)	

Specifični cilj 2:

Zaščita pred določenimi nalezljivimi boleznimi s cepljenjem

Procesni kazalniki	Kategorija kazalnika
Precepljenost proti rotavirusu	Dodatni
Precepljenost proti rotavirusnim okužbam v starosti 6 mesecev	
Precepljenost proti DTP+Hib+IPV	Osnovni
Delež otrok v starosti 12 mesecev, ki so cepljeni s tremi odmerki kombiniranega cepiva proti petim boleznim: davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, okužbam s hemofilusom influence tipa b in otroški paralizi.	
<i>Števec: Število otrok v starosti 12 mesecev, ki so cepljeni s tremi odmerki kombiniranega cepiva DTP+Hib+IPV</i>	
<i>Imenovalec: Število vseh otrok v starosti 12 mesecev</i>	
Precepljenost proti pnevmokoku	Osnovni
Delež otrok v starosti 12 mesecev, ki so cepljeni z dvema odmerkoma cepiva proti pnevmokoknim okužbam.	
<i>Števec: Število otrok v starosti 12 mesecev, ki so cepljeni z dvema odmerkoma cepiva proti pnevmokoknim okužbam</i>	
<i>Imenovalec: Število vseh otrok v starosti 12 mesecev</i>	
Precepljenost proti OMR	Osnovni
Delež otrok v starosti do 18 mesecev, ki so cepljeni z enim odmerkom kombiniranega cepiva proti trem boleznim: ošpicam, mumpsu in rdečkam.	
<i>Števec: Število otrok v starosti do 18 mesecev, ki so cepljeni z enim odmerkom kombiniranega cepiva OMR</i>	
<i>Imenovalec: Število vseh otrok v starosti 18 mesecev</i>	
Precepljenost pred vstopom v šolo	Osnovni
Delež otrok pred vstopom v šolo, ki so bili cepljeni po programu	
<i>Števec: Število otrok pred vstopom v šolo, ki so bili cepljeni po programu</i>	
<i>Imenovalec: Število vseh otrok pred vstopom v šolo</i>	

Kazalniki izida/učinka	Kategorija kazalnika
Pogostost nalezljivih bolezni proti katerim cepimo v predšolskem obdobju Število prijavljenih primerov bolezni, ki jih preprečujemo s cepljenjem (davica, tetanus, oslovski kašelj, okužbe s Hib, otroška paraliza, invazivne pnevmokokne okužbe, ošpice, mumps, rdečke, akutni hepatitis B) na 1000 v populaciji stari 0-6 let v koledarskem letu	Dodatni

Specifični cilj 3:

Zdravstveno-vzgojno delo za ohranjanje in krepitev zdravja in omogočanje optimalnega telesnega in duševnega razvoja z informiranjem in motiviranjem posameznika, da aktivno skrbi za svoje zdravje, ter s povezovanjem z vrtci.

Procesni kazalniki	Kategorija kazalnika
Delavnice vzgoje za zdravje v vrtcih za starše I Delež vrtcev, ki imajo izvedene delavnice vzgoje za zdravje za starše Števec: Število vrtcev, ki imajo izvedene delavnice vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za starše Imenovalec: Število vseh vrtcev	Osnovni
Delavnice vzgoje za zdravje v vrtcih za starše II Letno število izvedenih predavanj za starše na 1000 otrok v starosti 0-5 let	Dodatni
Delavnice vzgoje za zdravje v vrtcih za vzgojitelje, svetovalne delavce Delež vrtcev, ki imajo izvedene delavnice vzgoje za zdravje za vzgojitelje, svetovalne delavce vrtcev Števec: Število vrtcev, ki imajo izvedene delavnice vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za vzgojitelje, svetovalne delavce vrtcev Imenovalec: Število vseh vrtcev	Osnovni

Specifični cilj 4:

Ugotavljanje negativnih socialnih dejavnikov in nezdravih življenjskih navad v družini

Kazalniki izida/učinka	Kategorija kazalnika
Patronažni obiski pri ogroženih družinah Delež družin z izvedenimi dodatnimi obiski patronažne službe (zaradi kriterijev ranljivosti) v starosti otroka do 1. leta Števec: Število družin z izvedenimi dodatnimi obiski patronažne službe (zaradi kriterijev ranljivosti) v starosti otroka do 1. leta Imenovalec: Število vseh družin v starosti otroka do 1. leta	Osnovni

Specifični cilj 5:

Celostna oskrba otrok z razvojno ali vedenjsko motnjo s ciljem otroka čim bolj usposobiti za delo in življenje v skupnosti, v kateri živi.

<i>Kazalniki izida/učinka</i>	<i>Kategorija kazalnika</i>
Otroci z neznačilnim razvojem v vrtcih Število otrok z neznačilnim/pomanjkljivim razvojem (0-5 let) na 1000 vključenih v redne vrtce	Dodatni
Otroci z neznačilnim razvojem v zavodih Število otrok z neznačilnim/pomanjkljivim razvojem (0-5 let) na 1000 vključenih v zavode	Dodatni

Specifični cilj 6:

Preventivne in zdravstveno vzgojne aktivnosti za varovanje zdravja in zdrav psihofizičen razvoj dojenčka in otroka ter družine v patronažni dejavnosti

<i>Procesni kazalniki</i>	<i>Kategorija kazalnika</i>
Patronažno varstvo dojenčka Delež otrok z dvema obiski patronažne službe v obdobju med 4. tedni in 12. meseci	Dodatni
Patronažno varstvo predšolskega otroka Delež otrok s patronažnim obiskom v 2. in 3. letu starosti	Razvojni

5.2.3 Obdobje šolarja in mladostnika

Splošni cilj

Aktiven zdravstveni nadzor, odkrivanje zdravstvene problematike in svetovanje šolskim otrokom in mladini (6-19 let)

Specifični cilj 1:

Preventivni pregled za ugotavljanje telesnega in duševnega razvoja in zdravja otroka in mladostnika

Procesni kazalniki	Kategorija kazalnika
Pregledanost šolskih otrok in dijakov Delež sistematično pregledanih šolarjev v 4. in 8. razredu in 3. letniku <i>Števec: Število sistematično pregledanih šolarjev v 4. in 8. razredu in 3. letniku</i> <i>Imenovalec: Število otrok v starosti 9, 13 in 17 let</i>	Osnovni
Zadovoljstvo uporabnikov Kazalniki zadovoljstva uporabnikov	Razvojni
Zadovoljstvo izvajalcev Kazalnik zadovoljstva izvajalcev	Razvojni
Komunikacija med šolo in izbranim zdravnikom Delež otrok (6-14 let) za katere podatke s športno-vzgojnega kartona je imel zdravnik ob preventivnem pregledu	Razvojni
Kazalniki izida/učinka	Kategorija kazalnika
Rast šolskih otrok in dijakov Delež otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku, ki odstopajo od rastle krivulje <i>Števec: Število otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku, ki odstopajo od rastle krivulje (pod 3. percentilo za starost in spol; preskok od primarno začrtane krivulje)</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku</i>	Osnovni
Prekomerna hranjenost šolskih otrok in dijakov I. Delež prekomerno prehranjenih in debelih otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku <i>Števec: Število prekomerno prehranjenih in debelih otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku (ITM > 85. percentila in >95. percentila)</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku</i>	Osnovni
Prekomerna hranjenost šolskih otrok in dijakov II. Delež prekomerno prehranjenih in debelih otrok v 4. razredu, 8. razredu in 3. letniku (WHTR >0,5)	Dodatni
Podhranjenost šolskih otrok in dijakov Delež podhranjenih otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku <i>Števec: Število podhranjenih otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku (ITM < 5. percentila)</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku</i>	Osnovni

Povišan krvni tlak v šolskem obdobju Delež otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku z ugotovljenim povišanim krvnim tlakom <i>Števec: Število otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku z ugotovljenim povišanim krvnim tlakom (>90. percentila)</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku</i>	Osnovni
Motnje vida v šolskem obdobju Delež otrok z motnjami v ostrini vida v 4. in 8. razredu in 3. letniku <i>Števec: Število otrok z motnjami v ostrini vida v 4. in 8. razredu in 3. letniku</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku</i>	Osnovni
Okvara sluha v šolskem obdobju Delež otrok v 8. razredu z ugotovljeno okvaro sluha <i>Števec: Število otrok z ugotovljeno okvaro sluha v 8. razredu</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v 8. razredu</i>	Osnovni
Alergije v šolskem obdobju I Delež otrok v z alergijami v 4. in 8. razredu (koža, dihala, oči in nos) <i>Števec: Število otrok z alergijami v 4. in 8. razredu (koža, dihala, oči in nos)</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v 4. in 8. razredu</i>	Osnovni
Alergije v šolskem obdobju II Delež otrok, ki so imeli anafilaktično reakcijo (4. in 8. razred)	Dodatni
Anemija pri šolarjih Delež otrok (8. razred in 1. letnik) z znižanimi vrednostmi hemoglobina <i>Števec: Število otrok (8. razred in 1. letnik) z znižanimi vrednostmi hemoglobina</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v 8. razredu in 1. letniku</i>	Osnovni
Skeletne nepravilnosti v šolskem obdobju Delež otrok s pozitivnim Adamsovim testom predklona v 4. in 8. razredu <i>Števec: Število otrok s pozitivnim Adamsovim testom predklona v 4. in 8. razredu</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v 4. in 8. razredu</i>	Osnovni
Psihosocialne motnje v šolskem obdobju Delež otrok in mladostnikov v 4. in 8. razred in 3. letnik s tveganjem za razvoj psihosocialne motnje (vprašalnik SDQ)	Razvojni
Spolni razvoj pri dekletih Povprečna starost ob menarhi	Razvojni
Povečana ščitnica Delež otrok (4. in 8. razred in 3. letnik)s povečano ščitnico <i>Števec: Število otrok (4. in 8. razred in 3. letnik) s povečano ščitnico</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku</i>	Osnovni

Specifični cilj 2:

Zaščita pred določenim nalezljivim boleznim s cepljenjem

Procesni kazalniki	Kategorija kazalnika
Precepljenost HBV Delež otrok v starosti 7 let, ki so cepljeni s tremi odmerki cepiva proti hepatitisu B.	Dodatni
Precepljenost Di-Te-Per v šolskem obdobju Delež otrok v starosti 9 let, ki so cepljeni z enim odmerkom kombiniranega cepiva proti trem nalezljivim boleznim: davici, tetanusu in oslovskemu kašlju	Dodatni
Precepljenost HPV I Delež deklic v starosti 12 let, ki so cepljene z dvema odmerkoma cepiva proti okužbam s humanimi virusi papiloma <i>Števec: Število deklic v starosti 12 let, ki so cepljenje z dvema odmerkoma cepiva proti okužbam s humanimi virusi papiloma</i> <i>Imenovalc: Število deklic starih 12 let</i>	Osnovni
Precepljenost HPV II Delež deklet v starosti 17 let, ki so bile do takrat cepljenje z dvema odmerkoma cepiva proti okužbam s humanimi virusi papiloma	Dodatni
Revakcinacija Te pri mladostnikih Delež mladostnikov, ki so bili do 18. leta revakcinirani proti tetanusu (6. odmerek) <i>Števec: Število mladostnikov, ki so bili do 18. leta revakcinirani proti tetanusu (6. odmerek)</i> <i>Imenovalc: Število mladostnikov starih 18 let</i>	Osnovni
Kazalniki izida/učinka	Kategorija kazalnika
Pogostost nalezljivih bolezni proti katerim cepimo v predšolskem obdobju Število prijavljenih primerov bolezni, ki jih preprečujemo s cepljenjem (davica, tetanus, oslovski kašelj, otroška paraliza, ošpice, mumps, rdečke, akutni hepatitis B) na 1000 v populaciji stari 6-19 let v koledarskem letu	Dodatni

Specifični cilj 3:

Zdravstveno-vzgojno delo v skupinah s starši, pedagogi, otroci in mladostniki z namenom informirati in motivirati posameznika, da aktivno skrbi za svoje zdravje in oblikuje znanja, stališča in vedenjske vzorce za zdrav način življenja.

Procesni kazalniki	Kategorija kazalnika
Pokritost z delavnicami vzgoje za zdravje za učence I Delež OŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za učence (vsaj ena delavnica na vsak razred na OŠ v letu) <i>Števec: Število OŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za učence (vsaj ena delavnica na vsak razred na OŠ v letu = 9 delavnic)</i> <i>Imenovalc: Število vseh OŠ v Sloveniji</i>	Osnovni
Pokritost z delavnicami vzgoje za zdravje za učence II Delež OŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za učence (vsaj štiri delavnice na OŠ v letu)	Dodatni

<p>Pokritost z delavnicami vzgoje za zdravje za dijake I Delež SŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za dijake (vsaj ena delavnica na vsak letnik na SŠ v letu) Števec: Število SŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za dijake (vsaj ena delavnica na vsak letnik na SŠ v letu =3-5 delavnic) Imenovalec: Število vseh SŠ v Sloveniji</p>	Osnovni
<p>Pokritost z delavnicami vzgoje za zdravje za dijake II Delež SŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za dijake (vsaj ena delavnica na SŠ v letu)</p>	Dodatni
<p>Pokritost z delavnicami vzgoje za zdravje za starše Delež OŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za starše (vsaj ena delavnica na OŠ v letu) Števec: Število OŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za starše (vsaj ena delavnica na OŠ v letu) Imenovalec: Število vseh OŠ v Sloveniji</p>	Osnovni
<p>Pokritost z delavnicami vzgoje za zdravje za pedagoške delavce OŠ Delež OŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za pedagoške delavce šole (vsaj ena delavnica na OŠ v letu) Števec: Število Delež OŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za pedagoške delavce šole (vsaj ena delavnica na OŠ v letu) Imenovalec: Število vseh OŠ v Sloveniji</p>	Osnovni
<p>Pokritost z delavnicami vzgoje za zdravje za pedagoške delavce SŠ Delež SŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za pedagoške delavce šole Števec: Število Delež SŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za pedagoške delavce šole (vsaj ena delavnica na SŠ v letu) Imenovalec: Število vseh SŠ v Sloveniji</p>	Osnovni
<p>Delavnice vzgoje za zdravje v šolah za učence Število izvedenih delavnic vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) na 1000 šolarjev (6-14 let)</p>	Dodatni
<p>Delavnice vzgoje za zdravje v šolah za dijake Število izvedenih delavnic vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) na 1000 srednješolcev (15-19 let)</p>	Dodatni
<p>Vzgoja za zdravo spolnost v OŠ Delež OŠ z izvedeno delavnico vzgoja za zdravo spolnost Števec: Število OŠ z izvedeno delavnico vzgoja za zdravo spolnost Imenovalec: Število vseh OŠ v Sloveniji</p>	Osnovni
<p>Vzgoja za zdravo spolnost v SŠ Delež SŠ z izvedeno delavnico vzgoja za zdravo spolnost Števec: Število SŠ z izvedeno delavnico vzgoja za zdravo spolnost Imenovalec: Število vseh SŠ v Sloveniji</p>	Osnovni

<i>Kazalniki izida/učinka</i>	<i>Kategorija kazalnika</i>
Prehranjevalne navade v šolskem obdobju Delež otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku z ustreznimi prehranjevalnimi navadami <i>Števec: Število otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku z ustreznimi prehranjevalnimi navadami</i> <i>Imenovalec: Število pregledanih otrok v 4. in 8. razredu in 3 letniku</i>	Osnovni
Telesna zmogljivost Delež otrok , ki imajo ustrezno telesno zmogljivost	Razvojni
Telesna dejavnost Delež otrok s priporočljivo telesno dejavnostjo	Razvojni
Zadovoljstvo s telesno samopodobo Zadovoljstvo s telesno samopodobo (stanje v državi)	Dodatni
Psihosomatski simptomi Psihosomatski simptomi v zadnjih 6 mesecih (stanje v državi)	Dodatni
Zadovoljstvo s šolo Zadovoljstvo s šolo (stanje v državi)	Dodatni
Duševno zdravje Duševni vidiki zdravja (stanje v državi)	Dodatni
Kajenje tobaka Tedensko kajenje tobaka (stanje v državi)	Dodatni
Kajenje marihuane Poskus kajenja marihuane kdajkoli v življenju (stanje v državi)	Dodatni
Prepovedane droge Poskus prepovedanih drog kdajkoli v življenju (stanje v državi)	Dodatni
Pitje alkoholnih pijač Tedensko pitje alkoholnih pijač (stanje v državi)	Dodatni
Psihoaktivne substance in nekemijske odvisnosti Rezultati vprašalnika o uporabi psihoaktivnih substanc in nekemijskih odvisnosti (stanje v državi)	Razvojni
Spolno vedenje mladostnikov Spolno vedenje (stanje v državi)	Dodatni

Specifični cilj 4:

Ugotavljanje negativnih socialnih dejavnikov in nezdravih življenjskih navad, tvegane vedenja in zlorabe drog ter spolnega vedenja.

Procesni kazalniki	Kategorija kazalnika
Vzgoja za zdravje za osipnike Število skupin PUM-ov, ki so vključeni v program vzgoje za zdravje Števec: Število skupin PUM-ov, ki so vključeni v program vzgoje za zdravje Imenovalec: Število vseh skupin PUM-ov	Osnovni
Pregledanost osipnikov Število sistematično pregledanih 18-letnikov, ki so izstopili iz sistema šolanja in nimajo redne zaposlitve	Dodatni
Kazalniki izida/učinka	Kategorija kazalnika
Osipniki Število mladostnikov na 1000 (starost 16, 17 in 18 let), ki imajo zavarovalno osnovo - občan	Dodatni
Samomorilnost Stopnja samomorilnosti (do 19 let) stanje v državi/regiji Števec: Število samomorov otrok in mladostnikov (do 19 let) Imenovalec: Število otrok in mladostnikov (do 19 let)	Osnovni
Obravnave zaradi uživanja alkohola Stopnja urgentnih obravnav zaradi alkohola (do 19 let) Števec: Število urgentnih obravnav zaradi alkohola (do 19 let) Imenovalec: Število otrok in mladostnikov (do 19 let)	Osnovni
Obravnave zaradi uživanja psihoaktivnih substanc Stopnja urgentnih obravnav zaradi uživanja psihoaktivnih substanc (do 19 let) Števec: Število urgentnih obravnav zaradi uživanja psihoaktivnih substanc (do 19 let) Imenovalec: Število otrok in mladostnikov (do 19 let)	Osnovni
Mladostniške nosečnosti I. Stopnja porodov mladostnic (do 19 let) Števec: Število porodov mladostnic (do 19 let) Imenovalec: Število mladostnic (15-19 let)	Osnovni
Mladostniške nosečnosti II. Stopnja mladostniških splavov (do 19 let) Števec: Število mladostniških splavov (do 19 let) Imenovalec: Število mladostnic (15-19 let)	Osnovni

5.2.4 Predporodno obdobje in zdravje matere

Splošni cilj

Zagotoviti uveljavljanje reproduktivnih pravic in promovirati reproduktivno zdravje.

Specifični cilj 1:

Preventivne aktivnosti za varovanje reproduktivnega zdravja nosečnice v patronažni dejavnosti

Procesni kazalniki	Kategorija kazalnika
Patronažni obisk nosečnice Delež nosečnic, ki so imele obisk s strani patronažne službe v času nosečnosti Števec: Število nosečnic, ki so imele obisk s strani patronažne službe v času nosečnosti Imenovalec: Število vseh nosečnic	Osnovni

Specifični cilj 2:

Preventivne aktivnosti za varovanje reproduktivnega zdravja otročnice in s tem zdravja novorojenčka v patronažni dejavnosti

Procesni kazalniki	Kategorija kazalnika
Patronažni obisk otročnice Delež otročnic, ki so imele dva obiska patronažne službe v prvih 6. tednih po porodu	Dodatni
Presejanje na duševne težave v obporodnem obdobju Delež otročnic z izvedenim EPDS presejalnim testom v 4.-6. tednov po porodu Števec: Število otročnic z izvedenim EPDS presejalnim testom v 4.-6. tednu po porodu Imenovalec: Število vseh otročnic 4 tedne po porodu	Osnovni
Kazalniki izida/učinka	Kategorija kazalnika
Zdravstveno varstvo v času nosečnosti Delež nosečnic s prvim preventivnim pregledom v nosečnosti pred 12. tednom gestacije	Dodatni
Pregledanost otročnic po porodu Delež porodnic z opravljenim ginekološkim pregledom v 6. tednu po porodu Števec: Število porodnic z opravljenim ginekološkim pregledom v 6. tednu po porodu Imenovalec: Število vseh porodnic	Osnovni
Duševne težave v obporodnem obdobju I Delež otročnic s pozitivnim presejalnim testom EPDS Števec: Število otročnic s pozitivnim presejalnim testom EPDS v 4.-6. tednu po porodu Imenovalec: Število otročnic z izvedenim presejalnim testom v 4.-6. tednu po porodu	Osnovni
Duševne težave v obporodnem obdobju II Delež otročnic, ki so prejele nadaljnjo obravnavo s strani psihologa ali psihiatra po pozitivnem presejalnem testu EDPS	Razvojni

Specifičen cilj 3:

Promocija zdravja in spodbujanje aktivne skrbi za svoje zdravje in zdravje svojih potomcev, za prvič in ponovno noseče ženske in njihov partnerje ter za posebej ogrožene skupine nosečnic

Procesni kazalniki	Kategorija kazalnika
Priprave na porod in starševstvo – začetni del Število izvedenih Priprav na porod in starševstvo – začetni del na 1000 prvorodk na leto	Dodatni
Priprave na porod in starševstvo – nadaljevalni del Število izvedenih Priprav na porod in starševstvo – nadaljevalni del na 1000 prvorodk na leto <i>Števec: Število izvedenih Priprav na porod in starševstvo – nadaljevalni del</i> <i>Imenovalec: Število vseh prvorodk v letu</i>	Osnovni
Kazalniki izida/učinka	Kategorija kazalnika
Udeležba na pripravah na porod in starševstvo – začetni del Delež udeleženih prvorodk na zgodnjih Pripravah na porod in starševstvo glede na število prvih porodov	Dodatni
Udeležba na pripravah na porod in starševstvo – nadaljevalni del Delež udeleženih prvorodk na nadaljevanju Priprav na porod in starševstvo glede na število prvih porodov <i>Števec: Število udeleženih prvorodk na nadaljevanju Priprav na porod in starševstvo</i> <i>Imenovalec: Število prvih porodov</i>	Osnovni
Udeležba spremljevalcev na pripravah na porod in starševstvo – nadaljevalni del Delež udeleženih spremljevalcev na nadaljevanju Priprav na porod in starševstvo glede na število prvih porodov <i>Števec: Število udeleženih spremljevalcev na nadaljevanju Priprav na porod in starševstvo</i> <i>Imenovalec: Število prvih porodov</i>	Osnovni
Kajenje med nosečnostjo Delež kadilk med nosečnicami	Dodatni
Pridobivanje telesne teže med nosečnostjo Delež nosečnic, ki so med nosečnostjo pridobile preveč telesne teže glede na priporočila	Razvojni
Gestacijski diabetes Delež nosečnic z gestacijskim diabetesom <i>Števec: Število nosečnic z gestacijskim diabetesom</i> <i>Imenovalec: Število vseh nosečnic</i>	Osnovni

5.3 Kazalniki po organskih sistemih

Razporeditev kazalnikov po organskih sistemih vsebuje iste kazalnike kot razporeditev po razvojnih obdobjih, omogoča pa lažji pregled glede spremljanja posameznih interesnih področji v celotnem obdobju otroštva in mladostništva. Dodatni kazalniki so napisani v sivi barvi, razvojni kazalniki pa imajo dodano še zvezdico (*).

5.3.1 Rast in fizični razvoj

1. Delež prezgodaj rojenih otrok (pred 32., 34.td, 37.td)
2. Delež lahkih otrok za gestacijsko starost
3. Delež kadilk med nosečnicami
4. Delež otrok 4,5 let, ki odstopajo od rastle krivulje
5. Delež otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku, ki odstopajo od rastle krivulje
6. Delež novorojenčkov, ki so dojeni ob odpustu iz porodnišnice
7. Delež izključno dojenih otrok ob 1. mesecu starosti
8. *Število otročnic na 1000 porodov, ki so potrebovale dodaten posvet v ambulanti za posvetovanje glede dojenja (stopnjevana intervencija)
9. Delež izključno dojenih otrok ob 3. mesecu starosti
10. Delež izključno dojenih otrok ob 4. mesecu starosti
11. Delež nočnega dojenja pri 9 mesecih
12. Povprečno trajanje dojenja (poročanje na pregledu pri 3 letih)
13. *Delež nosečnic, ki so med nosečnostjo pridobile preveč telesne teže glede na priporočila
14. Delež nosečnic z gestacijskim diabetesom
15. Delež otrok, ki ob pregledu v starosti 4,5 let sodijo v kategorijo prekomerno hranjeni in debeli (ITM > 85. percentila in >95. percentila)
16. Delež prekomerno prehranjenih in debelih otrok v 4. razredu, 8. razredu in 3. letniku (ITM > 85. percentila in >95. percentila)
17. Delež prekomerno prehranjenih in debelih otrok v 4. razredu, 8. razredu in 3. letniku (WHTR >0,5)
18. Delež otrok, ki ob pregledu v starosti 4,5 let sodijo v kategorijo podhranjeni (ITM < 5. percentila)
19. Delež podhranjenih otrok v 4. razredu, 8. razredu in 3. letniku (ITM < 5. percentila)
20. Delež otrok ob pregledu pred vstopom v šolo z ustreznimi prehranjevalnimi navadami
21. Delež otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku z ustreznimi prehranjevalnimi navadami
22. *Delež otrok (6-14 let) za katere podatke s športno-vzgojnega kartona je imel zdravnik ob preventivnem pregledu
23. *Delež otrok, ki imajo ustrezno telesno zmogljivost
24. *Delež otrok s priporočljivo telesno dejavnostjo
25. Delež otrok pred vstopom v šolo z ugotovljenim povišanim holesterolom

5.3.2 Psihološki razvoj in duševno zdravje

1. Delež otrok v starosti 12 mesecev in 4,5 let z normalnim / vprašljivim / neizvedljivim presejalnim testom Denver II Slovenija
2. *Delež otrok in mladostnikov 4. in 8. razred, 3. letnik s tveganjem za razvoj psihosocialne motnje
3. Delež otročnic z izvedenim EPDS presejalnim testom v 4.-6. tednu po porodu

4. Delež otrok v starosti 12 in 18 mesecev s pozitivnim rezultatom vprašalnika lestvice komuniciranja in simbolnega vedenja
5. Zadovoljstvo s telesno samopodobo (stanje v državi)
6. Delež otročnic s pozitivnim presejalnim testom EPDS
7. Delež opravljenih CSBS DP
8. Psihosomatski simptomi v zadnjih 6 mesecih (stanje v državi)
9. *Delež otročnic, ki so prejele nadaljnjo obravnavo s strani psihologa ali psihiatra po pozitivnem presejalnem testu EDPS
10. Delež družin z izvedenimi dodatnimi obiski patronažne službe (zaradi kriterijev ranljivosti) v starosti otroka do 1. leta
11. Zadovoljstvo s šolo (stanje v državi)
12. Delež otrok v starosti 18 mesecev s pozitivnim rezultatom presejanja na povečano tveganje avtizma (M-CHAT R/F)
13. Duševni vidiki zdravja (stanje v državi)
14. Delež opravljenih M-Chat R/F
15. Stopnja samomorilnosti (do 19 let) (stanje v državi)
16. Delež otrok z opravljenim presejalnim pregledom pri psihologu v starosti 3 let
17. Tedensko kajenje tobaka (stanje v državi)
18. Delež otrok, ki so potrebovali nadaljnjo obravnavo po pozitivnem presejanju pri psihologu
19. Poskus kajenja marihuane kdajkoli v življenju (stanje v državi)
20. *Delež otrok pred vstopom v šolo s tveganjem za razvoj psihosocialne motnje (vprašalnik SDQ)
21. Poskus prepovedanih drog kdaj koli v življenju (stanje v državi)
22. Tedensko pitje alkoholnih pijač (stanje v državi)
23. *Rezultati vprašalnika o uporabi psihoaktivnih substanc in nekemijskih odvisnosti (stanje v državi)
24. Stopnja urgentnih obravnav zaradi alkohola (do 19 let)
25. Stopnja urgentnih obravnav zaradi uživanja psihoaktivnih substanc (do 19 let)

5.3.3 Nevrološki razvoj

1. Delež otrok (v starosti 12 mesecev) s cerebralno paralizo
2. Število otrok z neznačilnim/pomanjkljivim razvojem (0-5 let) na 1000 vključenih v redne vrtce
3. Število otrok z neznačilnim/pomanjkljivim razvojem (0-5 let) na 1000 vključenih v zavode

5.3.4 Razvoj govora

1. Delež otrok z opravljenim presejalnim pregledom pri logopedu v starosti 4 let
2. Delež otrok, ki so potrebovali nadaljnjo obravnavo po pregledu pri logopedu

5.3.5 Spolni razvoj

1. Delež fantkov (starost 6 mesecev) z retiniranimi testisi (eden ali oba)
2. *Starost ob menarhi
3. Spolno vedenje (stanje v državi)
4. Stopnja porodov mladostnic (do 19 let)
5. Stopnja mladostniških splavov (do 19 let)

5.3.6 Vid

1. Delež otrok v 4. tednu starosti s kongenitalno katarakto
2. Delež otrok pri starosti 3 let z ugotovljenim strabizmom
3. Delež otrok z motnjami v ostrini vida pri 4,5 letih
4. Delež otrok z motnjami v ostrini vida v 4. in 8. razredu in 3. letniku

5.3.6 Sluh

1. Delež novorojenčkov z opravljenim univerzalnim presejalnim testiranjem na naglušnost
2. Delež otrok pred vstopom v šolo z ugotovljeno okvaro sluha
3. Delež otrok v 8. razredu z ugotovljeno okvaro sluha
4. Delež novorojenčkov z ugotovljeno motnjo sluha

5.3.7 Sečila

1. Delež otrok v starosti 6 mesecev z izvidom urina, ki odstopa od normale ob ponovitvi preiskave

5.3.8 Alergije

1. Delež otrok pri 12.mesecih z znaki atopijskega dermatitisa
2. Delež otrok v z alergijami v 4. in 8. razredu (koža dihala, oči in nos)
3. Delež otrok z alergijami na koži ali dihalih pred vstopom v šolo
4. Delež otrok, ki so imeli anafilaktično reakcijo (4. in 8. razred)

5.3.9 Krvni sistem

1. Delež otrok z apliciranim vitaminom K 1 dan po rojstvu
2. Delež dojenčkov v starosti 12 mesecev z nižanimi vrednostmi hemoglobina
3. Delež otrok (8. razred in 1. letnik srednje šole) z nižanimi vrednostmi hemoglobina

5.3.10 Srčno-žilni sistem

1. Delež novorojenčkov z APGAR < 5/7
2. Delež otrok v starosti 3 let, pred vstopom v šolo z ugotovljenim povišanim krvnim tlakom (> 90. percentila)
3. Delež otrok v 4. in 8. razredu in 3. letniku z ugotovljenim povišanim krvnim tlakom (> 90. percentila)
4. Delež novorojenčkov z nižano saturacijo

5.3.11 Skeletno-mišični sistem

1. Delež novorojenčkov z opravljenim UZ kolkov v porodnišnici
2. Delež dojenčkov z opravljenim UZ kolka do 8 tednov (poročanje pri pregledu v 3. mesecu)

3. Delež dojenčkov, ki so imeli izvid UZ kolkov več kot 2A (poročanje pri pregledu v 3. mesecu)
4. Delež otrok s pozitivnim Adamsovim testom predklona pred vstopom v šolo
5. Delež otrok s pozitivnim Adamsovim testom predklona v 4. in 8. razredu

5.3.12 Metabolne in endokrine motnje

1. Delež novorojenčkov z opravljenim odvzemom krvi za preiskave
2. Delež otrok (4. in 8. razred, 3. letnik)s povečano ščitnico
3. Delež novorojenčkov, ki so imeli bilirubin >300 mikromolov/l
4. Delež novorojenčkov z ugotovljeno hipotireozo
5. Delež novorojenčkov z ugotovljeno fenilketonurijo

5.3.13 Nalezljive bolezni

1. Delež otrok z apliciranimi antibiotičnimi kapljicami / mazilom pred odpustom iz porodnišnice
2. Delež otrok v starosti do 12 mesecev, ki so cepljeni s tremi odmerki kombiniranega cepiva proti petim boleznim: davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, okužbam s hemofilusom influence tipa b in otroški paralizi.
3. Delež otrok v starosti 7 let, ki so cepljeni s tremi odmerki cepiva proti hepatitisu B
4. Delež otrok, ki so cepljeni proti tuberkulozi
5. Delež otrok v starosti 12 mesecev, ki so cepljeni z dvema odmerkoma cepiva proti pnevmokoknim okužbam.
6. Delež otrok v starosti 9 let, ki so cepljeni z enim odmerkom kombiniranega cepiva proti trem nalezljivim boleznim: davici, tetanusu in oslovskemu kašlju.
7. Delež otrok v starosti do 18 mesecev, ki so cepljeni z enim odmerkom kombiniranega cepiva proti trem boleznim: ošpicam, mumpsu in rdečkam.
8. Delež deklic v starosti 12 let, ki so cepljene z dvema odmerkoma cepiva proti okužbam s humanimi virusi papiloma
9. Precepljenost proti rotavirusnim okužbam v starosti 6 mesecev
10. Delež deklet v starosti 17 let, ki so bile do takrat cepljenje z dvema odmerkoma cepiva proti okužbam s humanimi virusi papiloma
11. Delež otrok pred vstopom v šolo, ki so bili cepljeni po programu
12. Delež mladostnikov, ki so bili do 18. leta revakcinirani proti tetanusu (6. odmerek)
13. Število prijavljenih primerov bolezni, ki jih preprečujemo s cepljenjem (davica, tetanus, oslovski kašelj, okužbe s Hib, otroška paraliza, invazivne pnevmokokne okužbe, ošpice, mumps, rdečke, akutni hepatitis B) na 1000 v populaciji stari 0-6 let v koledarskem letu
14. Število prijavljenih primerov bolezni, ki jih preprečujemo s cepljenjem (davica, tetanus, oslovski kašelj, otroška paraliza, ošpice, mumps, rdečke, akutni hepatitis B) na 1000 v populaciji stari 6-19 let v koledarskem letu

5.3.14 Druga stanja in obravnave

1. Delež otrok rojenih v porodnišnicah
2. Delež otrok v starosti 12 mesecev z opravljenimi preventivni pregledi po programu
3. Delež sistematično pregledanih šolarjev v 4. in 8. razredu in 3. letniku

4. Delež nosečnic, ki so imele obisk s strani patronažne službe v času nosečnosti
5. Delež novorojenčkov z odpustom iz porodnišnice prej kot v 48 urah po porodu
6. Delež otrok v starosti 4,5 let z opravljenimi preventivnimi pregledi po programu
7. Število mladostnikov na 1000 (starost 16, 17 in 18 let), ki imajo zavarovalno osnovo – občan
8. Delež otročnic, ki so imele dva obiska patronažne službe v prvih 6. tednih po porodu
9. *Delež novorojenčkov z izbranim pediatrom ob odpustu iz porodnišnice
10. Delež vrtcev, ki imajo izvedene delavnice vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za starše
11. Delež OŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za učence (vsaj ena delavnica na vsak razred na OŠ v letu)
12. Delež porodnic z opravljenim ginekološkim pregledom po porodu v 6. tednu
13. Delež nosečnic s prvim preventivnim pregledom v nosečnosti pred 12. tednom gestacije
14. Delež novorojenčkov s hospitalizacijo s trajanjem zdravljenja več kot 7 dni v obdobju do 28 dni starosti
15. Letno število izvedenih predavanj za starše na 1000 otrok v starosti 0-5 let
16. Delež OŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za učence (vsaj štiri delavnice na OŠ v letu)
17. Število izvedenih Priprav na porod in starševstvo – začetni del na 1000 prvorodk na leto
18. *Delež otrok z ugotovljeno prirojeno anomalijo v obdobju do 28 dni starosti
19. Delež vrtcev, ki imajo izvedene delavnice vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za vzgojitelje, svetovalne delavce vrtcev
20. Delež SŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za dijake (vsaj 1 delavnica na vsak letnik na SŠ v letu)
21. Število izvedenih Priprav na porod in starševstvo – nadaljevalni del na 1000 prvorodk na leto
22. Delež obiskanih novorojenčkov s strani patronažne službe 24 ur po odpustu iz porodnišnice
23. Delež otrok z devema obiskoma patronažne službe v obdobju med 4. tedni-12. meseci
24. Delež SŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za dijake (vsaj 1 delavnica na SŠ v letu)
25. Delež udeleženih prvorodk na zgodnjih Pripravah na porod in starševstvo glede na število prvih porodov
26. Delež novorojenčkov s štirimi obiski s strani patronažne službe v prvem mesecu
27. *Delež otrok s patronažnim obiskom v 2. in 3. letu starosti
28. Delež OŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za starše (vsaj ena delavnica na OŠ v letu)
29. Delež udeleženih prvorodk na nadaljevanju Priprav na porod in starševstvo glede na število prvih porodov
30. Delež OŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za pedagoške delavce šole (vsaj ena delavnica na OŠ v letu)
31. Delež udeleženih spremljevalcev na nadaljevanju Priprav na porod in starševstvo glede na število prvih porodov
32. Delež SŠ z izvedenimi delavnicami vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) za pedagoške delavce šole (vsaj 1 delavnica na SŠ v letu)
33. Število izvedenih delavnic vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) na 1000 šolarjev (6-14 let)

34. Število izvedenih delavnic vzgoje za zdravje (ne vključuje zobozdravstvenih vsebin) na 1000 srednješolcev (15-19 let)
35. Delež OŠ z izvedeno delavnico vzgoja za zdravo spolnost
36. Delež SŠ z izvedeno delavnico vzgoja za zdravo spolnost
37. Število skupin PUM-ov, ki so vključeni v program zdravstvene vzgoje
38. Število sistematično pregledanih 18-letnikov, ki so izstopili iz sistema šolanja in nimajo redne zaposlitve
39. *Kazalniki zadovoljstva uporabnikov
40. *Kazalnik zadovoljstva izvajalcev

6 Predlog spremljanja kazalnikov preventivnega programa za otroke in mladostnike za informiranja ciljnih populacij

Predlagamo, da se osnovne kazalnike spremlja na letni ravni, prav tako predlagamo, da se jih na letni ravni prikazuje v letnih poročilih.

Dodatni kazalniki so namenjeni bolj poglobljenemu spremljanju določene tematike. Predlagamo, da se te kazalnike spremlja obdobjno, torej na nekaj let, ko se pripravi tudi bolj poglobljena poročila o določeni tematiki oziroma tematikah.

Poročila bi moral pripravljati upravljalec programa. Podatki so nekateri že dostopni in se povečini zbirajo na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje. Za zbiranje določenih drugih podatkov, ki so predvideni za uporabo za prikaz predlaganih kazalnikov za spremljanje preventivnega programa, pa je potrebno še vzpostaviti ustrezne informacijske rešitve. Le vzpostavitev ustrezne informacijske podpore bo omogočala redno in učinkovito spremljanje izvajanja in upravljanje preventivnega programa.